

*Горжій Д.А. здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти 4-го року навчання
спеціальності «Менеджмент»,
Науковий керівник: Деліні М.М. д.е.н., професор,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м.Київ, Україна)*

ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Значення контролю важко переоцінити. Він відіграє вирішальну роль в досягненні цілей підприємства, управлінні ним та отриманні прибутку. Його розглядають як форму зворотного зв'язку, що забезпечує керівникам інформацію про реалізацію управлінських рішень. Ця інформація є основою для коригування діяльності й попередження негативних явищ, аналізу точок відхилення від запланованих показників.

Контроль забезпечує отримання оперативної та достовірної інформації, що необхідна для прийняття ефективних рішень. Зокрема, ця інформація використовується для оцінювання обґрунтованості управлінських рішень, попередження незаконних чи нерациональних дій та усунення виявлених відхилень.

Він починається на етапі планування, супроводжує процес прийняття рішень та реалізації стратегій і завершується оцінюванням кінцевих результатів. Такий підхід дозволяє не лише фіксувати порушення, але й попереджати їх виникнення, що є однією з головних цілей управління.

Сучасний розвиток управлінських підходів потребує активного залучення контролю для оцінювання ефективності виробництва та управління. Його функції виходять за межі простого виявлення порушень: він також сприяє узагальненню передового досвіду та підвищенню ефективності інших управлінських функцій, таких як планування, регулювання та аналіз.

Важливо також зазначити, що контроль сприяє формуванню культури прозорості та відповідальності в організації. Через отримання своєчасної та достовірної інформації про стан справ керівники мають можливість швидко реагувати на зміни, що сприяє досягненню стратегічних цілей. Це допомагає швидко приймати ефективні управлінські рішення.

Сучасний менеджмент стоїть на перетині людських ресурсів, ефективності організації та постійного розвитку. Однією з ключових функцій менеджера є допомога співробітникам у розкритті їхнього потенціалу, підвищенні якості роботи та вирішенні проблем, що виникають у процесі

діяльності. Також, в умовах кризових станів роль контролю також зростає. Прикладом цього стала пандемія COVID-19, коли значна кількість підприємств була вимушена перейти на дистанційну форму роботи. В таких умовах необхідним є як психологічна підтримка працівників, так й їхній контроль. Все це набуло ще більш гострої актуальності в умовах повномасштабного вторгнення, коли велика кількість працівників вимушена була евакуюватись та працювати з інших місць перебування. В даних умовах ускладняється процес контролю, так як працівники не знаходяться безпосередньо на робочих місцях. В таких умовах можливим є контроль лише результатів. Поточний контроль виконання є майже неможливим.

Також, необхідно зазначити, що саме об'єкт контролю змінюється в залежності від діяльності підприємства. Від цього різняться, які саме процеси та діяльність підлягає контролю [1]. В умовах воєнного стану необхідним є посилення контрольних заходів щодо витрат коштів. Особливо, які можуть стосуватись нецільового використання та розподілу [2]. В умовах зростання краудфандингових програм та зборів, підприємства також долучаються до допомоги військовим та тим, хто потребує допомоги як в грошовій, так й натуральних формах. За таких умов зростає й зловживання такими коштами. Тому й значно актуалізується роль контролю, в такому випадку – фінансового та бухгалтерського контролю.

Набуває актуальності й фінансовий контроль, контроль витрат, а також моніторинг ключових показників як частина контролінгу. Який являє собою аналіз відхилень від запланованих показників, контроль за дотриманням операційних та фінансових планів тощо [3]. Це обґрунтовується також умовами воєнного стану та великими викликами, які стоять перед підприємствами та необхідністю утримувати свої позиції на ринку.

Список використаних джерел:

1. Воронко Р.М., Марценюк Р.А., Чік М.Ю. Сутність внутрішнього контролю та питання його організації на підприємствах з прокату майна. Економіка та суспільство. Випуск №64. 2024. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-43>
2. Новітні парадигми менеджменту в умовах воєнного стану: монографія/ Батюк Б.Б., Воскобійник С.Я., Вовк М.В. та ін. Львів : Сполом, 2024. 374 с.
3. Коробка С.В. Контролінг в операційному менеджменту малих підприємств: роль, інструменти та перспективи впровадження. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія : економіка та управління.* №18. 2025. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-10-01>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет аграрного менеджменту
(кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту)
Гуманітарно-педагогічний факультет
(кафедри соціальної роботи та реабілітації)
Purdue University (USA)
Fater Academy of India (India)
Національний університет «Запорізька політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
«РОЛЬ МОЛОДИ У РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ»**

**15-16 квітня 2025 р.
Київ, онлайн, Zoom**

Роль молоді у розвитку АПК України [Електронний ресурс]: зб. матеріалів ІХ міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. 362 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.

**КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВЕДЕНА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРОЄКТУ
МОДУЛЬ ЖАНА МОНЕ «ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ
ІНКЛЮЗІЇ В ЄС» ЗА ПІДТРИМКИ ЕРАЗМУС+,
101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

*Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету аграрного менеджменту
(протокол № 11 від 19 травня 2025 року)*

Збірник укладено за матеріалами ІХ міжнародної науково-практичної конференції «Роль молоді у розвитку АПК України». Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

The collection is based on the materials of the V International Scientific and Practical Conference "The Role of Youth in the Development of AIC of Ukraine", conducted by the Faculty of Agrarian Management and the Faculty of Humanities and Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The content of the sections is synchronized with the main directions of the conference.

The publication is designed for scientists, teachers, graduate students, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук Л.В., д. екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України (голова);
Деліні М.М., д. екон. наук, професор; Прушківська Е. В., д. екон. наук, професор;
Сопівник І.В., д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації;
Супрун Д.М., д. пед. наук, професор; Осадченко І.І., д. пед. наук, професор;
Власенко Т.О, к. екон. наук, доцент, звідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту;
Алексєєва К.А., к.наук з держ. упр., доцент; Гаврилюк В.П. к.екон. наук, доцент;
Дергач А.В., к.наук з держ. упр., доцент; Лобунець Т.В., к. екон. наук, доцент;
Чемодуров О.М., к. екон. наук, доцент; Юзба В.О. к. екон. наук, доцент;
Прохорчук О.М., к. пед. наук, доцент; Тілікіна Н.В., к. екон.наук, доцент;
Мовчун С.В., к.екон.наук; Власенко К.О., к.пед.наук; Голева М.С., PhD, асистент;
Будегай В.А., асистент; Кендус Д.І., асистент.

Тези доповідей подано в авторській редакції.

Автори відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів

© НУБіП України,
2025 © Автори, 2025